Diplomaterv

Lapos Elemer

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM VILLAMOSMÉRNÖKI ÉS INFORMATIKAI KAR MÉRÉSTECHNIKA ÉS INFORMÁCIÓS RENDSZEREK TANSZÉK

DIPLOMATERV FELADAT (ezt adják...)

Lapos Elemer

szigorló villamosmérnök hallgató részére (nappali tagozat villamosmérnöki szak)

Többasztalos és -felhasználós póker játék adatbázis modellezése

(a feladat szövege a mellékletben)

A tervfeladatot összeállította és a tervfeladat tanszéki konzulense:

Ács Zoltán egytemi tanár

A záróvizsga tárgyai: Első tárgy

Második tárgy Harmadik tárgy

A tervfeladat kiadásának napja:

A tervfeladat beadásának határideje:

dr. Görgényi András dr. Péceli Gábor adjunktus, diplomaterv felelős egyetemi tanár, tanszékvezető

A tervet bevette:

A terv beadásának dátuma:

A terv bírálója:

Melléklet

Többasztalos és -felhasználós póker játék adatbázis modellezése

Itt következik a részletes feladatkiírás Szintén előre készen van, itt csak a helyet hagyjuk ki.

> Ács Zoltán egytemi tanár

Nyilatkozat

Alulírott *Lapos Elemer*, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem hallgatója kijelentem, hogy ezt a diplomatervet meg nem engedett segítség nélkül, saját magam készítettem, és a diplomatervben csak a megadott forrásokat használtam fel. Minden olyan részt, amelyet szó szerint, vagy azonos értelemben, de átfogalmazva más forrásból átvettem, egyértelműen, a forrás megadásával megjelöltem.

Lapos Elemer

hallgató

Tartalomjegyzék

Ki	Kivonat						
Al	${f Abstract}$						
Ele	őszó		1				
1.	$\mathbf{A} \mathbf{z}$	enei hangok pszichoakusztikai jellemzői	4				
	1.1.	Az állandósult spektrum	. 4				
	1.2.	Tranziens folyamatok	. 4				
	1.3.	Sztochasztikus jelenségek	. 5				
	1.4.	Külső körülmények	. 5				
	1.5.	Egyszerűsítő tényezők	. 6				
2.	Az orgona hangja						
	2.1.	Az orgona felépítése	. 7				
	2.2.	A sípok fizikai jellemzői	. 7				
		2.2.1. Az ajaksípok	. 7				
		2.2.2. A nyelvsípok	. 7				
	2.3.	A sípok hangjának analízise	. 7				
		2.3.1. Mérési körülmények	. 8				
		2.3.2. Az állandósult spektrum	. 8				
		2.3.3. Sztochasztikus jelenségek	. 8				
		2.3.4. Tranziens folyamatok	. 8				
		2.3.5. Külső körülmények	. 8				
3.	A lé	tező modellek	9				
	3.1.	Hammond-orgona	. 9				
		3.1.1. A szintézis alapelve	. 9				
		3.1.2. Funkcionális egységek	. 9				

TA	ARTA	LOMJI	EGYZÉK	VI
		3.1.3.	A modell hanghűsége	9
	3.2.		g áramkörös orgonák	
			A szintézis alapelve	
		3.2.2.		
		3.2.3.		
	3.3.	A min	tavételezéses eljárás	
		3.3.1.	A szintézis alapelve	10
		3.3.2.		
		3.3.3.		
	3.4.	A fizik	ai modellezés	
		3.4.1.		
		3.4.2.		
		3.4.3.		
	3.5.	Követl	keztetések	
4.	A je	$\operatorname{elmod}\epsilon$	ell alapú szintézis	12
	4.1.	A kon	cepcionális jelmodell	12
		4.1.1.	A periodikus jel modellje	12
		4.1.2.	A jelmodell alkalmazása hangszermodellezésre	12
		4.1.3.	Az integrált jelmodell	12
	4.2.	A para	améterek származtatása	12
		4.2.1.	A spektrum meghatározása	12
		4.2.2.	Tranziens-modellezés	12
		4.2.3.	A jellegzetes sípzaj modellje	13
		4.2.4.	A vizsgált külső hatások modellje	13
		4.2.5.	Hiányzó sípok paramétereinek becslése	13
	4.3.	A jelm	nodell szimulációja	13
		4.3.1.	A szimuláció vezérlése	13
		4.3.2.	A diszkrét komponensek előállítása	13
		4.3.3.	Burkolóillesztés	13
		4.3.4.	A zaj implementálása	13
		4.3.5.	A külső körülmények figyelembevétele	13
	4.4.	Valós	idejű implementáció	13
		4.4.1.	MIDI-parancsértelmezés	14
		4.4.2.	Dinamikus erőforráskiosztás	14
		4.4.3.	Alapharmonikus előállítása	14

TARTALOMJEGYZÉK				
	4.5.	4.4.4. Felharmonikusok generálása	14 14	
5.		zefoglalás	15	
		Eredmények		
Iro	odalo	omjegyzék	16	
Fΰ	iggel	ék	18	
	F.1.	A mért orgonák leírása	19	
		F.1.1. Császár	19	
		F.1.2. Naszály	19	
		F.1.3. Tata	19	
	F.2.	A mérőeszközök adatai	20	
		F.2.1. Mikrofonok	20	
		F.2.2. Technics RS BX-404 sztereó kazettás deck	20	
		F.2.3. Gravis Ultrasound P&P hangkártya	20	
	F.3.	A kifejlesztett programok használata	21	
		F.3.1. Az analízis program	21	
		F.3.2. A Matlab szintézis-program	21	
		F.3.3. A valós-idejű DSP-program és kellékei	21	
	F.4.	A CD-melléklet tartalma		
		F.4.1. Számítógépes adatok	22	
		F.4.2. Audio demonstrációk	22	
	F.5.	Az ADSP-2181 EZ-KIT LITE kártya	23	
	F.6.	A témához kapcsolódó érdekesebb honlapok	24	
Rä	övidí	tések	25	

Kivonat

A diplomaterv stílusfájlokkal foglalkozik.
Bemutatja, elemzi, kiegészíti és összefoglalja a stílusok használatának módját.
Egy- ill. kétoldalas opcióval is jól működik.

${\bf Abstract}$

This master thesis discusses LATEX $2_{\mathcal{E}}$ style files for BUTE undergraduate students.

Előszó

Ebben a részben a diplomaterv kiírás elemzése kerülhet, történelmi előzmények, a feladat kiírásának indoklása, az eddigi megoldások (nagyon röviden).

Ezen felül a diplomaterv felépítése (melyik fejezet mivel foglalkozik). Ide tehető esetleges köszönetnyílvánítás is.

ELŐSZÓ 2

Az előszó következő oldala...

ELŐSZÓ 3

Ill. köv. oldal.

1. fejezet

A zenei hangok pszichoakusztikai jellemzői

- 1.1. Az állandósult spektrum
- 1.2. Tranziens folyamatok

Következő oldal teteje

- 1.3. Sztochasztikus jelenségek
- 1.4. Külső körülmények

1.5. Egyszerűsítő tényezők

Ill. következő oldal.

2. fejezet

Az orgona hangja

- 2.1. Az orgona felépítése
- 2.2. A sípok fizikai jellemzői
- 2.2.1. Az ajaksípok
- 2.2.2. A nyelvsípok
- 2.3. A sípok hangjának analízise

Köv. oldal teteje.

- 2.3.1. Mérési körülmények
- 2.3.2. Az állandósult spektrum
- 2.3.3. Sztochasztikus jelenségek
- 2.3.4. Tranziens folyamatok
- 2.3.5. Külső körülmények

3. fejezet

A létező modellek

- 3.1. Hammond-orgona
- 3.1.1. A szintézis alapelve
- 3.1.2. Funkcionális egységek
- $3.1.3.~{
  m A~modell~hanghűsége}$
- 3.2. Analóg áramkörös orgonák
- $3.2.1.~{
  m A}$ szintézis alapelve
- 3.2.2. Funkcionális egységek

3.2.3. A modell hanghűsége

- 3.3. A mintavételezéses eljárás
- 3.3.1. A szintézis alapelve
- 3.3.2. Redundanciacsökkentés
- 3.3.3. A modell hanghűsége
- 3.4. A fizikai modellezés
- 3.4.1. A szintézis alapelve
- 3.4.2. Modellalkotás
- $3.4.3.~{
  m A~modell~hanghűsége}$

11

3.5. Következtetések

4. fejezet

A jelmodell alapú szintézis

- 4.1. A koncepcionális jelmodell
- 4.1.1. A periodikus jel modellje
- 4.1.2. A jelmodell alkalmazása hangszermodellezésre
- 4.1.3. Az integrált jelmodell
- 4.2. A paraméterek származtatása
- 4.2.1. A spektrum meghatározása
- 4.2.2. Tranziens-modellezés

- 4.2.3. A jellegzetes sípzaj modellje
- 4.2.4. A vizsgált külső hatások modellje
- 4.2.5. Hiányzó sípok paramétereinek becslése
- 4.3. A jelmodell szimulációja
- 4.3.1. A szimuláció vezérlése
- 4.3.2. A diszkrét komponensek előállítása
- 4.3.3. Burkolóillesztés
- 4.3.4. A zaj implementálása
- 4.3.5. A külső körülmények figyelembevétele
- 4.4. Valós idejű implementáció

- $4.4.1.\ MIDI-parancs \'{e}rtelmez \'{e}s$
- 4.4.2. Dinamikus erőforráskiosztás
- 4.4.3. Alapharmonikus előállítása
- 4.4.4. Felharmonikusok generálása
- 4.4.5. Burkolóillesztés
- 4.4.6. A külső körülmények figyelembevétele
- 4.5. Az implementációk minősítése

5. fejezet

Összefoglalás

5.1. Eredmények

5.2. Továbbfejlesztési lehetőségek

Irodalomjegyzék

Könyvek

[Ellenhorst82] Ellenhorst, W., "Handbuch der Orgelkunde I–II.," Frits Knuf, Buren, 1975.

Disszertációk, diplomatervek

[Angster 90] Angster J., "Orgona ajaksípok megszólalásának és rezgésének korszerű mérései és eredményei", kandidátusi értekezés, MTA MMSz Akusztikai Kutatólaboratóriuma, Budapest, 1990.

Cikkek, konferenciaanyagok

[Péceli86] Péceli, G., "A common structure for recursive discrete transforms," IEEE Transactions on Circuits and Systems, CAS-33., 1035–36. o., 1986.

Előadás-sorozatok

[Horváthné98] Horváth Istvánné, "Műszaki akusztika" előadássorozat, BME Híradástechnikai Tanszék, BME VIHI 4107, Budapest, 1998.

Internet

[Rodgers] Rodgers organs, "Paralell digital imaging,"

URL: http://www.rodgerscorp.com

/features/pdi.html, 1999.

Egyéb források

[Gravis] Advanced Gravis Computer Technology Ltd., "Gravis Ultrasound

Plag & Play User's Guide," Appendix D (Technical Specifications),

Gravis Ultrasound P&P CD-ROM, 1996.

Megjegyzés: célszerű használni BibTeX-et (lásd a forrásfájlban).

Függelék

F.1. A mért orgonák leírása

F.1.1. Császár

F.1.2. Naszály

F.1.3. Tata

F.2. A mérőeszközök adatai

F.2.1. Mikrofonok

Akai ACM-50

AKG C-747

F.2.2. Technics RS BX-404 sztereó kazettás deck

F.2.3. Gravis Ultrasound P&P hangkártya

F.3. A kifejlesztett programok használata

F.3.1. Az analízis program

F.3.2. A Matlab szintézis-program

F.3.3. A valós-idejű DSP-program és kellékei

F.4. A CD-melléklet tartalma

F.4.1. Számítógépes adatok

F.4.2. Audio demonstrációk

F.5. Az ADSP-2181 EZ-KIT LITE kártya

F.6. A témához kapcsolódó érdekesebb honlapok

Rövidítések

ADC Analog to Digital Converter

AM Amplitude Modulation

BME Budapesti Műszaki Egyetem

CAS Circuits And Systems

CCRMA Center for Computer Research in Music and Acoustics

CD Compact Disk

DAC Digital to Analog Converter
DFT Discrete Fourier Transformation

DMA Direct Memory Access

FFT Fast Fourier Transformation
FIR Finite Impulse Response (Filter)

FM Frequency Modulation IC Integrated Circuit

ICASSP International Conference on Acoustics, Speech and Signal Process-

ing

IIR Infinite Impulse Response (Filter)

IRCAM Institut de Recherche et Coordination Acoustique / Musique

JAES Journal of the Audio Engineering Society of America

MIDI Musical Instruments Digital Interface

MIPS Million Instructions Per Second

MMSz Műszer- és Mérésügyi Szakosztály

MPEG Moving Pictures Expert Group

MTA Magyar Tudományos Akadémia

PCM Pulse Code Modulation

PM Physical Modeling SNR Signal to Noise Ratio

THD Total Harmonic Distortion